

GDAŃSK

**RAPORT
Z REALIZACJI
PROGRAMU
OPERACYJNEGO
ATRAKCYJNOŚĆ
INWESTYCYJNA
ZA 2017 ROK**

**+ VI. PROGRAM OPERACYJNY
ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA**

SPIS TREŚCI

str. 4 **WPROWADZENIE.** Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawy dla zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2017 roku przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Atrakcyjność Inwestycyjna.

str. 6 W pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **FAKTY I LICZBY** odnoszące się do wybranych zagadnień odzwierciedlających procesy związane z gospodarką i inwestycjami.

str. 8 W kolejnej części raportu scharakteryzowane zostały **KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2017 ROKU**, które ze względu na stopień trudności organizacyjnych oraz spodziewane wysoce wymierne efekty jakie przyniesie ich wdrożenie w sferze gospodarczej w Gdańsku, zostały uznane za warte wyróżnienia. W opisie wymienionych działań zaznaczone zostały również nawiązania do wskazanych w Strategii Rozwoju Miasta priorytetów strategicznego rozwoju – czyli wspólnie wypracowanych wartości, na których należy budować przyszłość Gdańska.

str. 12 Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **DZIAŁAŃ PODJĘTYCH W 2017 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH** Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowane są poszczególne cele operacyjne wskazane w obszarze atrakcyjności gospodarczej. Wartym zaznaczenia jest fakt, iż szereg podjętych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów, co odnotowano (za pomocą ikon reprezentujących Programy) jako powiązania horyzontalne.

str. 30 **KOMENTARZ KOORDYNATORA** to podsumowanie doświadczeń wynikających z zarządzania wdrażaniem Programu Operacyjnego. Koordynator wskazuje zarówno kwestie, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych, jak również wyzwania jakie stoją przed realizatorami założeń Programu w nadchodzących latach.

str. 31 Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH**. Wartości wskazane za lata 2012-2017 umożliwiają dokonanie analizy zmian jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań oraz poprzez wspieranie wybranych kierunków rozwojowych.

WPROWADZENIE

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska, dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w mieście.

Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, Zdrowie Publiczne i Sport, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska, Kultura i Czas Wolny, Innowacyjność i Przedsiębiorczość, **Atrakcyjność Inwestycyjna**, Infrastruktura, Mobilność i Transport oraz Przestrzeń Publiczna. Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad konsekwentnym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył zarówno udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, ale również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się o analizę działań prowadzonych w różnych obszarach życia miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i umacniać aktywność obywatelską.

Godnym podkreślenia jest fakt, iż realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, iż przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

**REALIZACJA DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OPERACYJNYM
ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA UKIERUNKOWANA JEST NA
POZYSKANIE NOWYCH INWESTYCJI ZAPEWNIAJĄCYCH WZROST
LICZBY ATRAKCYJNYCH MIEJSC PRACY ORAZ WZMACNIANIE POZYCJI
KONKURENCYJNEJ GDAŃSKA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ.
PODEJMOWANE DZIAŁANIA SKUPIAJĄ SIĘ NA TWORZENIU SZEROKIEJ
OFERTY TERENÓW INWESTYCYJNYCH, PARKÓW BIZNESOWYCH ORAZ
ZACHĘT DLA INWESTORÓW. OBEJMUJĄ RÓWNIEŻ DOSKONALENIE
OBSŁUGI INWESTYCYJNEJ I POINWESTYCYJNEJ, ROZWÓJ
WSPÓŁPRACY W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO
ORAZ PROMOCJĘ GOSPODARCZĄ MIASTA.**

Koordynator Programu Operacyjnego

Alan Aleksandrowicz

Prezes Zarządu Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego

Opiekun merytoryczny
Programu Operacyjnego:

Aleksandra Dulkiwicz

Z-ca Prezydenta Miasta Gdańska ds. polityki gospodarczej

Zespół Programowy:

Agata Blacharska

Martyna Bukowska

Maciej Faleńczyk

Jacek Fijałkowski

Maciej Grabski

Grzegorz Kaczorowski

Remigiusz Kitliński

Anna Klajna

Przemysław Rot

Jowita Zielinkiewicz

FAKTY I LICZBY

2,9%

wyniosła w Gdańsku stopa bezrobocia na koniec 2017 r.

Źródło: Gdańsk w liczbach

89,5 tys.

osób wyniosło przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw* w 2017 r.

* Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

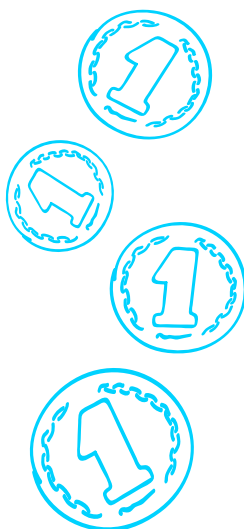
Źródło: Informator o sytuacji społeczno-gospodarczej Gdańska za 2017 rok

5573,95 zł

brutto to przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw* w Gdańsku w 2017 r.

* Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Źródło: Informator o sytuacji społeczno-gospodarczej Gdańska za 2017 rok

blisko **60%** mieszkańców Gdańska to ludność w wieku produkcyjnym* (w wieku przedprodukcyjnym** było w 2017 r. w Gdańsku 17% mieszkańców)

* Dla mężczyzn jest to wiek 18–64 lat, a dla kobiet – 18–59 lat.

** 17 lat i mniej.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

ponad **73 tys.** studentów (spośród których 3,14% to studenci z zagranicy) kształciło się w roku akademickim 2016/17 na 13 gdańskich uczelniach

Źródło: Gdańsk w liczbach

ponad **23 tys.** osób jest zatrudnionych w centrach BPO, SSC, IT, R&D zlokalizowanych w Trójmieście. Tylko w 6 polskich ośrodkach zatrudnienie w centrach usług BPO, SSC, IT, R&D przekracza 20 tys. osób (Trójmiasto pod tym względem wyprzedzają jedynie Kraków, Warszawa i Wrocław)

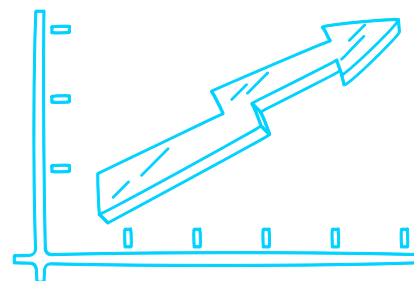
Źródło: Raport ABSL pt. Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2018

łącznie liczba **135** centrów BPO, SSC, IT, R&D plasuje Trójmiasto na 4. miejscu w kraju wśród największych ośrodków usług biznesowych w Polsce (najwięcej centrów zlokalizowano w Warszawie, Krakowie i Wrocławiu)

Źródło: Raport ABSL pt. Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2018

ok. **700 tys. m²** wyniosła powierzchnia biurowa Trójmiasta, a rynek biurowy stale rośnie: kolejne 172 tys. m² nowoczesnej powierzchni biurowej jest w trakcie realizacji, a w najbliższych latach Trójmiasto może przekroczyć próg 1 mln m² podaży

Źródło: Raport ABSL pt. Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2018

ok. **451 tys. m²** wyniosła powierzchnia logistyczno-magazynowa Trójmiasta, z czego w 2017 r. na rynek trójmiejski oddano do użytku 4 obiekty o łącznej powierzchni ponad 81 tys. m², powierzchnia w budowie wyniosła natomiast blisko 37 tys. m²

Źródło: Raport Colliers i manaHR pt. Rynek nieruchomości magazynowych 2018 MARKET INSIGHTS

ok. **2,5%** wyniósł w 2017 r. udział spółek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gdańsku

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

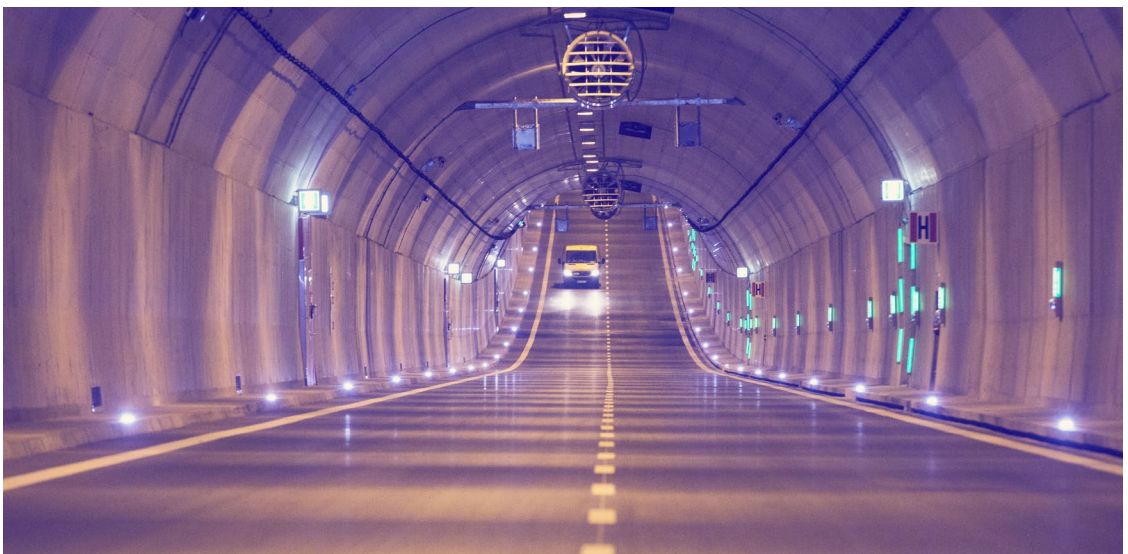
66,5 tys. zł wyniósł PKB na 1 mieszkańca odnotowany w Trójmieście w 2015 r. Znacznie (o 42,3%) przekroczył on przeciętną w kraju

Źródło: Informator o sytuacji społeczno-gospodarczej Gdańska za 2017 rok

KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2017 ROKU

1. Pomorskie Centrum Inwestycyjne

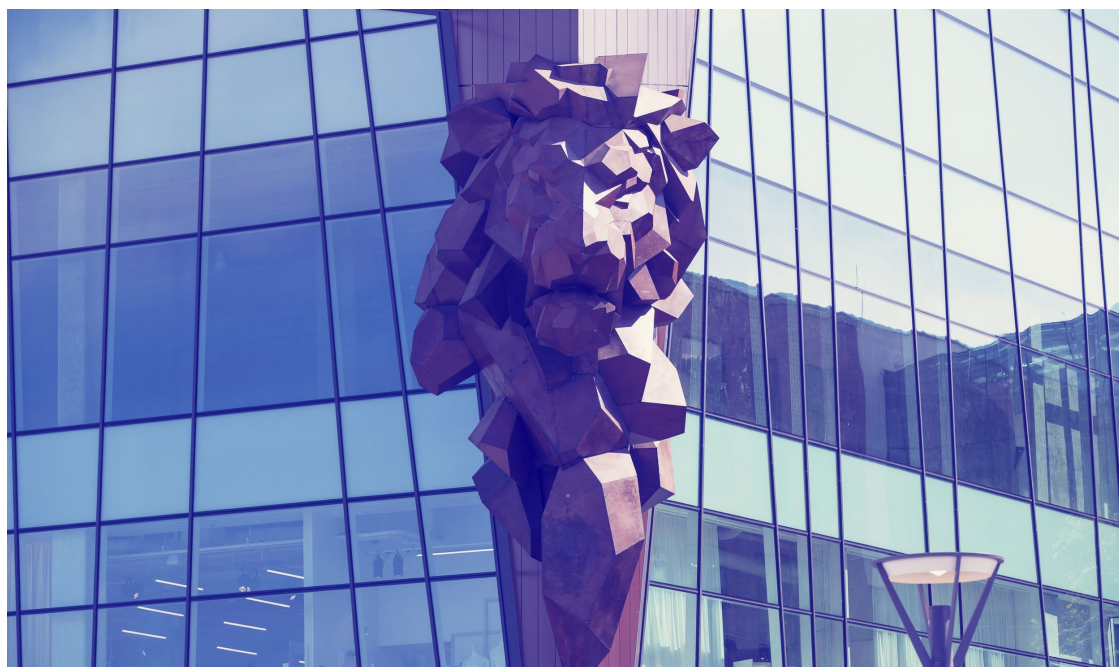
Tereny **inwestycyjne**, zlokalizowane zarówno w sąsiedztwie **portu** morskiego, jak i w pobliżu obwodnicy miasta, stanowią atrakcyjny czynnik rozwojowy dla produkcji przemysłowej i logistyki. Z uwagi na ich znaczenie gospodarcze wiele podejmowanych działań zwiększających atrakcyjność inwestycyjną Gdańska ma na celu zapewnienie kompleksowego rozwoju **infrastrukturalnego** oraz wzrost dostępności transportowej tych obszarów. Ważnym przykładem tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju **inwestycji** w obszarach ich koncentracji stanowi rozbudowa Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego (PCI). Podjęte działania służą m.in. zwiększeniu zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej w ramach projektu pn. „Budowa wewnętrznego układu **drogowego** na terenie Pomorskiego Centrum Logistycznego”. Projekt podnosi jednocześnie dostępność terminalu kontenerowego Deepwater Container Terminal Gdańsk, zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego. Ponadto przedsięwzięcia inwestycyjne skorelowane zostały z realizowanym przez spółkę PKP PLK SA projektem pn. „Poprawa dostępu kolejowego do Portu Gdańsk”. Projekt ten obejmuje m.in. modernizację linii i stacji kolejowych obsługujących Port Gdańsk. Między innymi dzięki tym szeroko zakrojonym działaniom infrastrukturalnym zwiększono atrakcyjność działek oraz pozyskano nowych inwestorów na obszarze Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego. PCI stanowi ofertę uzupełniającą w stosunku do Pomorskiego Centrum Logistycznego (PCL) – jest ona kierowana do firm logistycznych, jak również uwzględnia potrzeby producentów oraz firm z branż okołoportowych.

ryc. 1. Tunel pod Martwą Wisłą w Gdańsku, łączący ul. Marynarki Polskiej z węzłem Ku Ujściu, stanowi istotny element układu komunikacyjnego zwiększającego dostępność terenów inwestycyjnych, takich jak PCI i PCL, oraz portu; fot. Jerzy Pinkas / gdansk.pl

2. Realizacja projektów w formule partnerstwa publiczno- prywatnego

Istotnym sukcesem Gdańska jest intensywny rozwój projektów realizowanych w formule partnerskiej **współpracy**, w tym bezpośrednio na podstawie regulacji ustawowych dotyczących partnerstwa publiczno- prywatnego (PPP) oraz koncesji na roboty budowlane lub usługi. Gdańsk jako jeden z nielicznych ośrodków miejskich może obecnie poszczycić się portfelem projektów PPP o wartości łącznej przekraczającej 2 mld złotych brutto, z czego niemal połowa tej **wartości** to projekty już realizowane. Partnerstwo publiczno- prywatne to nadal mało popularna forma finansowania i realizacji projektów inwestycyjnych w Polsce. Ważnym czynnikiem sukcesu Gdańska w tej dziedzinie był proces budowania **kompetencji** i doświadczenia zespołu koordynującego projekty PPP. Wypracowanie w Gdańsku efektywnych mechanizmów wdrażania projektów w formule partnerstwa publiczno- prywatnego jest możliwe zwłaszcza dzięki wysokiej determinacji władz miasta do poszukiwania **innovacyjnych** źródeł współfinansowania potrzeb publicznych podnoszących **jakość życia** mieszkańców. Gdański model PPP jest szczególnie mocno związany z projektami o charakterze rewitalizacyjnym. Są to projekty złożone, łączące wiele wymiarów życia społeczno- gospodarczego, realizowane na znajdujących się w niekorzystnej sytuacji obszarach miasta. W 2016 r. rozpoczęła się faza realizacyjna projektu Zagospodarowania Północnego Cypla Wyspy Spichrzów, a w 2017 r. wmurowano kamień węgielny pod obiekt hotelowy stanowiący istotną część I etapu tego przedsięwzięcia. Na ukończeniu jest faza realizacyjna projektu zagospodarowania Targu Siennego i Rakowego, oddawane są do użytkowania kolejne elementy **infrastruktury** publicznej stanowiącej cele publiczne projektu, m.in. elementy układu **drogowego** i infrastruktury sieciowej. Pod koniec 2016 r. uruchomione zostało postępowanie na wybór partnera prywatnego w kolejnym projekcie rewitalizacyjnym – zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście. Gdańsk realizuje trzy umowy partnerskie, a kolejne trzy projekty są na etapie prowadzenia procedury negocjacji z potencjalnymi partnerami. Wszystko to czyni miasto liderem procesu wdrażania formuły PPP w kraju – z punktu widzenia wartości, ilości oraz stopnia złożoności projektów.

ryc. 2. Jednym z przykładów projektów wdrażanych w modelu PPP jest Forum Gdańsk, w 2017r. jeszcze w trakcie budowy; fot. Jerzy Pinkas / gdansk.pl

3. Program inwestycyjny w Porcie Gdańsk

Podobny **infrastrukturalny** charakter ma rozpoczęcie kolejnego etapu potężnego programu inwestycyjnego w **Porcie** Gdańsk, który będzie realizowany w perspektywie 2020 r. Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA uzyskał dofinansowanie w wysokości ponad 600 mln zł na realizację 3 projektów inwestycyjnych w ramach środków Instrumentu „Łącząc Europę” (ang. *Connecting Europe Facility* – CEF). Zaplanowane do realizacji projekty to „Modernizacja toru wodnego, rozbudowa nabrzeży oraz poprawa warunków żeglugi w Porcie Wewnętrznym w Gdańsku”, „Rozbudowa i modernizacja sieci **drogowej** i kolejowej w Porcie Zewnętrznym w Gdańsku” oraz „Dokumentacja projektowa i środowiskowa dla rozbudowy i modernizacji węzłowych sieci bazowej w Porcie Gdańsk w zakresie infrastruktury drogowo-kolejowej”. Projekty te są realizowane we współpracy z Miastem Gdańsk.

ryc. 3. Port Gdańsk stanowi jeden z kluczowych czynników wpływających na atrakcyjność inwestycyjną i rozwój miasta; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

4. Gdańskie centrum biznesowo-biurowe

Największy kompleks biznesowy i biurowy w północnej Polsce jest zlokalizowany w sąsiedztwie skrzyżowania al. Grunwaldzkiej i ul. Kołobrzeskiej, w pobliżu przystanku Szybkiej Kolei Miejskiej Gdańsk Przymorze-Uniwersytet oraz kampusu Uniwersytetu Gdańskiego. W jego skład wchodzi budynki biurowe Arkońska Business Park, Olivia Business Centre oraz Alchemia. Kompleks intensywnie się rozbudowuje. W 2006 r. rozpoczęła się budowa Arkońska Business Park (w którego skład wchodzi 5 budynków biurowych o łącznej powierzchni 27 tys. m²); w 2010 r. rozpoczęto realizację kompleksu Olivia Business Centre, w ramach którego powstało 8 obiektów (Olivia Gate o pow. 17 tys. m², Olivia Point o pow. 9,6 tys. m², Olivia Tower o pow. 14,2 tys. m², Olivia Four o pow. 14,5 tys. m², Olivia Six o pow. 17,4 m², Olivia Star o pow. 40 tys. m² oraz planowane obiekty Olivia Prime o pow. 35 tys. m² i 25 tys. m²); z kolei w 2011 r. zainicjowano budowę kompleksu Alchemia (w ramach którego powstały dotychczas 3 obiekty o pow. 21,5 tys. m², 24 tys. m² oraz 36 tys. m², a docelowo ma być ich 8 – o łącznej powierzchni 122 tys. m²). Centrum biznesowo-biurowe powstało przy współudziale Miasta Gdańska, które wspierało realizację inwestycji w zakresie działań formalno-planistycznych, opieki inwestorskiej, rozbudowy i dostosowania systemu **komunikacji publicznej** oraz działań

promocyjnych. Szacuje się, że w wyniku działań inwestorów, Gminy Miasta Gdańska, Invest in Pomerania oraz Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego (GARG) tylko w tym centrum biznesowo-biurowym powstało minimum kilkanaście tysięcy nowych miejsc **pracy**. Obecnie realizowane są kolejne etapy jego rozbudowy – zarówno przez dotychczasowych deweloperów, jak i tych nowych (np. Skanska).

ryc. 4. Do znaków rozpoznawczych centrum biurowo-usługowego należy niewątpliwie Olivia Business Centre; fot. archiwum inwestora

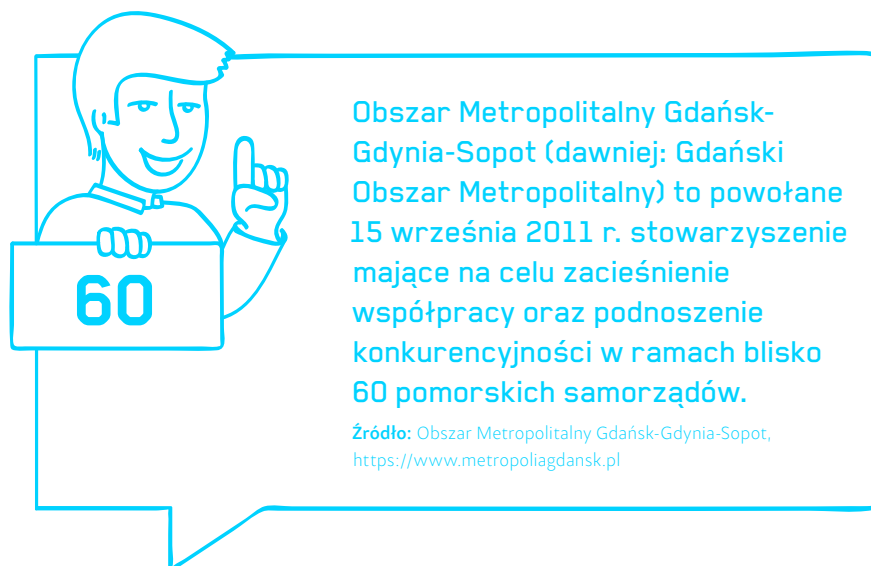

ryc. 5. Kolejnym przykładem rozwoju przestrzennego Oliwy stymulującym wzrost zatrudnienia jest kompleks Alchemia; fot. archiwum inwestora

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2017 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów.

- Inwestycje stanowią istotny czynnik wzrostu gospodarczego, przyczyniając się do transferu postępu naukowo-technologicznego oraz rozwoju rynku pracy. Tworzenie optymalnych warunków dla pozyskania inwestora obejmuje w szczególności zwiększanie podaży dobrze przygotowanych terenów inwestycyjnych, wspieranie rozwoju parków biznesowych oraz rozbudowę systemu innych zachęt inwestycyjnych, a procesy te wspierane są działaniami z zakresu promocji gospodarczej. Jednocześnie budowanie pozycji konkurencyjnej jest silnie skorelowane z rozwojem potencjału całego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot. Kluczem do podnoszenia skuteczności osiąganego w pozyskiwaniu inwestorów jest szeroka współpraca i koordynacja obejmująca takie działania, jak promocja **Metropolitalnej Oferty Inwestycyjnej** realizowana przede wszystkim przez inicjatywę „**Invest in Pomerania**”. Dysponuje ona ofertą inwestycyjną w regionie pomorskim, na którą składają się m.in.: 21 budynków biurowych zlokalizowanych w Gdyni i w Gdańsku, 32 hale magazynowe i produkcyjne oraz 96 terenów inwestycyjnych na obszarze województwa. Kompleksowy i spójny rozwój Metropolitalnej Oferty Inwestycyjnej wymaga ponadto ścisłej współpracy z samorządami obszaru metropolitalnego reprezentowanymi przez **Biuro Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot**. Wśród wspólnych inicjatyw podkreślić należy w szczególności organizację wydarzeń, takich jak konferencja **Smart Metropolia**, oraz wdrażanie projektów realizowanych w ramach **Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych**, czyli partnerskiego modelu współpracy prowadzonej w miejskich obszarach funkcjonalnych.

ryc. 6. Roli oraz znaczeniu inwestycji infrastrukturalnych w rozwoju miasta i metropolii na przykładzie tunelu drogowego pod Martwą Wisłą zostało poświęcone sympozjum naukowo-gospodarcze, zorganizowane w listopadzie 2017 r., w którym uczestniczyli m.in. przedstawiciele świata nauki, biznesu oraz samorządów; fot. Jerzy Pinkas / gdansk.pl

- ➔ Ponadto wiele działań jest prowadzonych z myślą o rozwoju i promocji oferty turystyki biznesowej. Przygotowanie produktów adresowanych do grup podmiotów biznesowych – firm lub organizacji – to domena **Gdańskiej Organizacji Turystycznej**. Działania GOT są nastawione na przyciągnięcie do Gdańska i okolicznych miast jak największej liczby organizatorów konferencji, warsztatów, szkoleń czy indywidualnych spotkań biznesowych. Wśród produktów wspierających rozwój turystyki biznesowej wymienić można:
- **aplikację GCB Event** – darmowa aplikacja konferencyjna, która pozwala w prosty i intuicyjny sposób komunikować się z uczestnikami wydarzenia, przekazać im wszystkie potrzebne informacje, ułatwiając kwestie organizacyjne; w zależności od potrzeb i trendów na rynku turystyki biznesowej narzędzie jest na bieżąco aktualizowane i rozwijana jest jego funkcjonalność;
 - **Gdańsk Convention Card** – produkt zaprojektowany na podstawie systemu Karty Turysty, stanowi unikatową bazę zniżek na kompleksowe usługi turystyczne zintegrowane specjalnie na potrzeby biznesowe; w 2017 r. GOT pozyskała na promocję Gdansk Convention Card środki zewnętrzne z programu Pomorski Broker Eksportowy; projekt zakłada promocję produktu podczas 4 wydarzeń B2B (dwa wydarzenia planowane w 2018 r. i dwa – w 2019 r.);
 - **monitoring ruchu biznesowego** – agregowanie i analiza bieżących wskaźników pod kątem opracowania cyklicznych raportów rocznych; ponadto na podstawie danych zebranych w 2017 r. przygotowana zostanie informacja podsumowująca wpływ ekonomiczny branży turystycznej na gospodarkę Gdańska; planowane jest pozyskanie środków;

- **przygotowanie i wsparcie kongresów międzynarodowych**, m.in. Zimowego Kongresu Drogowego w zakresie utrzymania zimowego dróg, który odbył się na początku 2018 r. i został zorganizowany przy współpracy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Gdańskiej Organizacji Turystycznej i Międzynarodowych Targów Gdańskich;
- **organizację wydarzeń branżowych i konferencji**, m.in. konferencji **Nowe Trendy w Turystyce 2017**. Działania te prowadzone były równoległe z rozwojem inicjatywy **Study Tour**, poświęconej diagnozowaniu dobrych praktyk w zakresie turystyki biznesowej na rynku europejskim.

ryc. 7. Konferencja Nowe Trendy w Turystyce 2017 to ciekawe tematy, nowe inspiracje i biznesowe rozwiązania odnoszące się do branży, w której coraz bardziej liczą się niezwykle przeżycia, nietuzinkowe pasje oraz social media; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- ➔ Zwiększanie podaży dobrze przygotowanych terenów inwestycyjnych podnoszących atrakcyjność inwestycyjną obejmowało w szczególności udział w pracach koncepcyjnych nad Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Gdańska. Prace nad **Studium kierowane były przez Biuro Rozwoju Gdańska**, a uchwalenie dokumentu przewidziano na II kwartał 2018 r. Kształtowanie spójnych kierunków rozwoju gospodarczego w dokumentach planistycznych przygotowywanych na szczeblu lokalnym, metropolitalnym i regionalnym jest blisko związane z działaniami w zakresie opracowywania studiów przygotowawczych i wykonalności dla inwestycji o największym potencjale rozwojowym oraz analiz lokalizacyjnych dla funkcjonowania stref przemysłowych i usługowo-biznesowych. Działania te zostały uzupełnione dalszą rozbudową Systemu Informacji Przestrzennej, która umożliwia dokonywanie złożonych analiz tematycznych, pomocnych przy podejmowaniu decyzji projektowo-inwestycyjnych dzięki wielowarstwowej strukturze cyfrowych map zintegrowanych z tekstową bazą danych. Do zadań przeprowadzonych na rzecz zwiększania podaży zagospodarowanych terenów inwestycyjnych należały ponadto:

- **rozbudowa ulicy Kartuskiej** jako arterii obsługującej mieszkańców oraz funkcjonującej w tym obszarze strefy usługowo-przemysłowej – w 2017 r. Miasto Gdańsk prowadziło aktualizację warunków technicznych i uzgodnień dokumentacji projektowej dla rozbudowy ul. Kartuskiej; w ramach projektu powstał wniosek o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej (ZRID) oraz przygotowano się do realizacji inwestycji;
- konkurs grantowy w ramach projektu „**Invest in Pomerania 2020**” realizowanego przez **Agencję Rozwoju Pomorza SA** (Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020 – działanie: 2.5. Inwestorzy zewnętrzni; oś priorytetowa: 2. Przedsiębiorstwa) – przygotowanie dokumentacji projektowej i zaplanowanie naboru wniosków o udzielenie grantu na realizację projektów polegających na przygotowaniu (w tym uzbrojeniu) terenów inwestycyjnych oraz tworzeniu stref przemysłowych; w efekcie realizacji pojedynczego projektu oczekuje się zagospodarowania uzbrojonego terenu przez zlokalizowanie na nim inwestycji mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw;
- **Pomorskie Centrum Inwestycyjne** – zwiększenie podaży terenu o ok. 70 ha, w tym przygotowanie dokumentacji wraz z pozwoleniami na I etap budowy infrastruktury drogowej i towarzyszącej (planowane zakończenie budowy w 2019 r.), a także projektowanie i budowa terenów utwardzonych wraz z infrastrukturą oraz halą magazynową na terenie PCI; na terenie PCI o powierzchni ok. 5,5 ha planowane są zaprojektowanie i budowa terenów utwardzonych wraz z infrastrukturą oraz halą magazynową; obecnie trwają prace nad przygotowaniem Programu Funkcjonalno-Użytkowego oraz pozyskaniem decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla przedmiotowego przedsięwzięcia; planowany termin projektowania i realizacji inwestycji to lata 2018–2020 – prowadzone są negocjacje z firmą inwestorem w sprawie możliwości zagospodarowania części nieruchomości (ok. 60 ha) na potrzeby realizacji projektów produkcyjnych; dodatkowo planowane jest połączenie układu wewnętrznego PCI z ul. Nową Portową;

ryc. 8. Tereny inwestycyjne PCI rozciągają się wokół biurowca KOGA przy ul. Andruszkiewicza oraz w pobliżu zaplecza terminala kontenerowego DCT Gdańsk; fot. archiwum GARG

- **Park Przemysłowo-Technologiczny „Maszynowa”** – w Gdańsku-Kokoszkach na terenie o powierzchni ok. 51 ha swoje inwestycje ulokowały m.in. amerykański koncern Weyerhaeuser (obecnie International Paper), belgijska firma Desotec, a także takie firmy, jak: Pekabex, Ekoinbud, Elbudrem, Bemakor, Jeronimo Martins Polska, Laguna, Apex-Thermo-King, IQ.pl, ITA, Polwar, Irbud, Inter-Play, PAR Bakula, Flavourtec, Mikro-Automatyka, MMB Drives, MMB Control, JBB, Normex, ATM Lighting, Narzędza.pl, Farmpol, Haad, GDA, Drago i Ecoterm, Top Q; park został wyposażony w niezbędną infrastrukturę, co pozwala zintensyfikować działania w zakresie pozyskiwania kolejnych inwestorów; w 2018 r. planuje się dalszą komercjalizację terenu i jego powiększenie o przyległe tereny w kierunku Portu Lotniczego Gdańsk; w ramach realizowanych działań w 2018 r. uzbrojone zostaną kolejne tereny inwestycyjne w Kokoszkach – w zakresie infrastruktury drogowej i towarzyszącej Parku Przemysłowo-Technologicznego „Maszynowa”;

ryc. 9. Park Przemysłowo-Technologiczny „Maszynowa” zlokalizowany w dzielnicy Kokoszkki zapewnia dogodny dostęp do Obwodnicy Trójmiasta i Portu Lotniczego Gdańsk; fot. archiwum GARG

- **Park Przemysłowo-Technologiczny „Płonia”** – na obszarze ok. 50–60 ha zlokalizowanym w okolicach rafinerii Lotos (Gdańsk-Płonia) planuje się utworzenie kolejnego parku przemysłowego, budowanego w podobnej formule jak park „Maszynowa”, polegającej na dzierżawie i sprzedaży inwestorom w drodze przetargu nieruchomości położonych na obszarze parku oraz na reinwestowaniu pozyskanych w ten sposób środków w niezbędną infrastrukturę i drogi; część terenu objętego koncepcją o powierzchni ok. 33 ha jest przeznaczona do objęcia **Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną** (uchwała w tej sprawie została podjęta przez radę Miasta Gdańska we wrześniu 2016 r.) – trwają przygotowywania koncepcji etapowego uzbrojenia powyższych terenów w niezbędne sieci; w przypadku aportu tych terenów **Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego** sfinansowała remont ul. Benzynowej, co przyczyniło się do podniesienia atrakcyjności gruntów oraz poprawy jakości życia mieszkańców;

ryc. 10. Lokalizacja parku Płonia pozwala na umiejscowienie projektów inwestycyjnych o wysokich wymaganiach związanych z infrastrukturą oraz intensywnością i rodzajem produkcji; fot. GARG

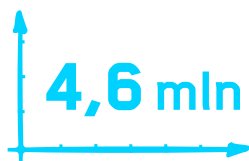

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Infrastruktura

- **Ku Ujściu** – zwiększenie podaży terenu o powierzchni ok. 70 ha; I etap przygotowawczy do prac, tj.: uzbrojenie i przygotowanie terenu, przygotowania do budowy bocznicy kolejowej, drogi dojazdowej, budowa placu rozładunkowego oraz – we współpracy z Zarządem Morskiego Portu Gdańsk SA – budowa układu drogowego na Ku Ujściu;
- **tereny przy ul. Azymutalnej** (w sąsiedztwie Portu Lotniczego) – w celu poprawienia warunków komunikacyjnych terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie **Portu Lotniczego i Pomorskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)** Gdańska Agencja Rozwoju Regionalnego planuje partycypację w kosztach projektowania i realizacji dojazdów dla osób pieszych; inwestycja ta skomunikuje działki GARG z Portem Lotniczym i przystankami komunikacji miejskiej (w tym PKM), co jest odpowiedzią na potrzeby inwestorów zainteresowanych zakupem przedmiotowych terenów; obszar objęty jest również pracami porządkowymi rozbiórkowymi;
- **tereny przy ul. Michałki** – w związku z aportem zlokalizowanych tam nieruchomości GARG planuje partycypację w ich remoncie w celu poprawy warunków komunikacyjnych (przewidywany termin realizacji prac: III–IV kwartał 2019 r.);

ryc. 11. Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy; fot. Jerzy Pinkas / gdansk.pl

W 2017 r. w Porcie Lotniczym Gdańsk im. Lecha Wałęsy odbyło się w sumie 43 463 operacji startów i lądowań. Obsłużono ponad 4,6 mln pasażerów, co oznacza wzrost o 15% w stosunku do roku 2016.

Do najpopularniejszych kierunków należały: Warszawa (zamiana miejscami z przodującym dotychczas Londynem), Londyn, Oslo, Sztokholm, Kopenhaga, Frankfurt, Monachium, Dortmund, Kraków oraz Turku.

Źródło: Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy, www.airport.gdansk.pl

- **tereny przy ul. Uczniowskiej** – w większości skomercjalizowane przez stworzenie nowego centrum firm z branży samochodowej; badanie rynku wykazało potrzebę zlokalizowania na jednym terenie firm dealerskich, które wraz ze stacją benzynową stanowią idealne zagospodarowanie działek przy wylocie z tunelu pod Martwą Wisłą;
- **rozbudowa nabrzeży i toru wodnego w Porcie Morskim Gdańsk** – Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA podpisał w 2017 r. umowę na wykonanie robót budowlanych w obrębie Nabrzeża Obrońców Poczty Polskiej i Nabrzeża Mew na łącznej długości ok. 5 km; inwestycja na ponad 40 mln zł zostanie zrealizowana jako jedno z zadań w ramach projektu „Modernizacja toru wodnego, rozbudowa nabrzeży oraz poprawa warunków żeglugi w Porcie Wewnętrznym w Gdańsku”; całkowita wartość projektu wynosi ponad 110 mln euro – środki pochodzą w 85% z funduszy Unii Europejskiej pozyskanych w ramach Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF), który wspiera rozwój

najważniejszych szlaków transportowych w Unii Europejskiej (port w Gdańsku jest jednym z kluczowych punktów na szlaku Bałtyk – Adriatyk); zakłada się, że prace budowlane przy Nabrzeżu Obrońców Poczty Polskiej i Nabrzeżu Mew zakończone zostaną na koniec 2020 r.; wśród pozostałych inwestycji, do których w 2017 r. przygotowywał się Zarząd Morskiego Portu Gdańsk należą: planowanie budowy czterech nowych parkingów na łączną liczbę ok. 550 pojazdów, budowa obiektów kubaturowych oraz inwestycje hydrotechniczne; szacuje się, że w ogółem w 2018 r. inwestycje pochłoną ok. 170 mln zł.

ryc. 12. W czerwcu 2017 r. do Gdańska zawinął jeden z największych statków na świecie – kontenerowiec OOCL Hong Kong. Gdańsk jest jednym z zaledwie kilku portów Europy Północnej, do których regularnie zawijają największe jednostki oceaniczne świata; fot. Jerzy Pinkas / gdansk.pl

1,6 mln TEU

Port Morski Gdańsk jako jedyny polski port znalazł się na prestiżowej liście „World Top Container Ports 2017”, przygotowanej przez „Container Managment”. Ekspertki czasopisma docenili rozwój gdańskiego portu w obszarze przeladunku kontenerów, który w 2017 r. wyniósł blisko 1,6 mln TEU, co oznacza wzrost na poziomie 21,6% w stosunku do roku 2016.

Źródło: Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA, www.portgdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Mobilność
i Transport

→ Zwiększenie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych przez rozbudowę infrastruktury drogowej i kolejowej polega na:

- **projektowaniu i budowie wewnętrznego układu drogowego wraz z sieciami na terenie PCI (etap 1 i 2)** – w 2017 r. prowadzono prace koncepcyjne, które umożliwiły na początku 2018 r. rozpoczęcie prac budowlanych związanych z realizacją etapu 1 wewnętrznego układu drogowego wraz z infrastrukturą na terenie PCI; przewidywany termin zakończenia robót i oddanie inwestycji do użytkowania to przełom lat 2018 i 2019;
- **projektowaniu i budowie połączenia wewnętrznego układu drogowego PCI z ul. Nową Portową/Kontenerową wraz z sieciami** – GARG, przy partycypacji Gminy Miasta Gdańska, planuje realizację połączenia wewnętrznego układu drogowego z ul. Nową Portową / Nową Kontenerową (wraz z przejściem przez ropociągi) – procedowane jest podpisanie porozumienia; niezależnie rozpoczęto projektowanie brakującego fragmentu docelowego układu komunikacyjnego; zakończenie tych prac przewidziano na I kwartał 2019 r., a realizację zadania inwestycyjnego – na lata 2019–2020;
- uzyskaniu dofinansowania na realizację projektu pn. **„Dokumentacja projektowa i środowiskowa dla rozbudowy i modernizacji węzłów sieci bazowej w Porcie Gdańsk w zakresie infrastruktury drogowo-kolejowej”**.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Innowacyjność
i Przedsiębior-
czość

→ Wspieranie rozwoju parków biznesowych zaowocowało w 2017 r. wzmocnieniem w Gdańsku obecności spółek z kapitałem zagranicznym. Zanotowano m.in. powstanie oddziałów firm: Arrow, Ricoh, Swarovski, Wipro. Dodatkowo wspierano rozbudowę takich przestrzeni, jak **Olivia Business Centre, Kompleks Alchemia, Kompleks Garnizon, biurowiec C200 oraz Tryton**, oraz zajmowano się przygotowaniem dla inwestorów obiektów z ograniczonym ryzykiem inwestycyjnym, które polegało na dalszej rozbudowie **Hubu Kreatywnego** w zrewitalizowanych kamienicach Dolnego Miasta prowadzonego przez **Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER**.

Potencjał Trójmiasta w sektorze nowoczesnych usług dla biznesu (ang. Business Services Sector – BSS) został podkreślony międzynarodowym wyróżnieniem CEE Shared Services and Outsourcing Award w kategorii najbardziej dynamicznie rozwijającego się rynku w regionie Europy Środkowo-Wschodniej – Most Dynamically Developing City 2017.

Źródło: CEE Shared Services & Outsourcing Directory,
<http://www.ceeoutsourcingawards.com>

ryc. 13. W 2017 r. oddano do użytku m.in. biurowiec Argon, który jest efektem trzeciego etapu rozbudowy kompleksu biurowego Alchemia. Stanowi on jednocześnie część biegnącego wzdłuż al. Grunwaldzkiej pasma usługowego, w którym zlokalizowany jest również kompleks Olivia Business Centre; fot. www.facebook.com/AlchemiaGdansk

- Całości działań zmierzających do osiągnięcia wyższej skuteczności w pozyskiwaniu inwestorów dopełnia rozbudowa systemu zachęt inwestycyjnych. W 2017 r. w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości wsparto szereg podmiotów gospodarczych. Z pomocy regionalnej skorzystały 4 podmioty, a z pomocy *de minimis*, która objęła również wsparcie miejsc pracy – 13. Inne formy wsparcia udzielonego firmom miały na celu m.in. przygotowanie kadr odpowiadających na potrzeby regionalnego rynku pracy. W tym zakresie wyróżnić należy:
- aktywną współpracę spółki **Invest in Pomerania** z pomorskimi ośrodkami naukowymi dotyczącą upowszechniania wiedzy o potrzebach inwestorów – w ramach projektu przygotowywany jest program kursów i szkoleń ukierunkowany na potrzeby regionalnego rynku pracy (szkolenia i kursy uruchomiono w II i III kwartale 2017 r.);
 - współpracę w zakresie funkcjonowania **studiów podyplomowych na Uniwersytecie Gdańskim pn. „Programowanie biznesowych aplikacji internetowych i mobilnych”** (wraz z programem stażowo-edukacyjnym) realizowanych przy uczestnictwie pomorskich przedsiębiorstw zainteresowanych pozyskiwaniem absolwentów kierunku; podobne działania – **studia z obszaru Business Process Outsourcing dla kadr Shared Services Centers** – są prowadzone w **Sopockiej Szkole Wyższej**;
 - **działalność Job Office** – to wyspecjalizowane w obsłudze klienta korporacyjnego biuro Gdańskiego Urzędu Pracy jest partnerem dla firm sektora BSS i wspiera pracodawców w celu dostarczenia im najlepszych pracowników; pracodawcy mogą skorzystać z usług „szytych na miarę”, zasobów i wiedzy z zakresu HR oraz finansowych form wsparcia Gdańskiego Urzędu Pracy (wybór jest bardzo duży – pełen wachlarz form wsparcia obejmuje m.in.: staże, szkolenia, prace interwencyjne oraz

wsparcie finansowe na utworzenie nowych miejsc pracy); odpowiedzią na deficyt kadr są projekty, takie jak „Księgowość Korporacyjna” czy „Zarządzanie procesem rekrutacyjnym”, które powstały po to, aby dać szansę osobom, dla których praca to pasja i hobby, ale niekoniecznie zawód; współtworzone wraz z firmami i adresowane specjalnie do nich programy szkoleniowe to gwarancja skuteczności działań Job Office; w 2017 r. doradcy klienta biznesowego z Job Office nawiązali kontakt ze 106 nowymi pracodawcami, uczestniczyli aktywnie w rekrutacji pracowników na 225 miejsc pracy, zainicjowali 3 projekty rekrutacyjno-szkoleniowe oraz pozyskali 107 subsydiowanych miejsc pracy (były to m.in.: staże, szkolenia, prace interwencyjne czy doposażenie miejsc pracy); zorganizowano również konferencję dotyczącą przyciągania i utrzymania najlepszych pracowników;

- **Gdańsk Business Week** – jak co roku wsparto ten projekt edukacyjny adresowany do młodzieży;
- **szkolenie dla kadr HR** w sprawie legalizowania pobytu i uzyskiwania pozwoleń dla cudzoziemców.

Liczba ubezpieczonych z terenu Gdańska, którzy w zgłoszeniu do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych podali obywatelstwo inne niż polskie, wyniosła na koniec 2017 r. 11 814, z czego najwięcej, bo 8829 osób (tj. 75%), to obywatele Ukrainy.

Źródło: Departament Statystyki i Prognoz Aktuariatycznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Cel operacyjny VI.2. Najwyższe standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym.

- Profesjonalne przygotowanie oferty inwestycyjnej, sprawne przeprowadzenie negocjacji z potencjalnym inwestorem, udzielenie pomocy w dopełnieniu procedur, a także rzetelna ocena składanych ofert tworzą ramy dla działań realizowanych w celu doskonalenia obsługi procesu inwestycyjnego, w tym przedinwestycyjnego. W 2017 r. działania te objęły w szczególności:
 - tworzenie spójnego system zachęt inwestycyjnych w projekcie „**Invest in Pomerania 2020**”, w tym różne formy wsparcia projektu inwestycyjnego na jego wstępnym etapie, m.in. stworzenie tymczasowego biura lub umożliwienie rejestracji spółki;
 - działalność **Zespołu Promocji GARG** oraz Działu Obsługi Inwestora **Agencji Rozwoju Pomorza (ARP)** w zakresie **promocji gospodarczej regionu i kompleksowej obsługi podmiotów chcących zainwestować w regionie**; poza GARG i ARP (liderem „Invest in Pomerania”) w skład systemu, na zasadzie partnerstwa, weszły także instytucje, tj.: **Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna, ARP, miasta Gdańsk, Sopot, Gdynia i Słupsk oraz Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego**, a pod koniec 2016 r. do grona partnerów „Invest in Pomerania” dołączyły kolejne instytucje: **Starostwo Powiatowe w Wejherowie**,

miasta Tczew, Malbork, Kościerzyna, Pruszcz Gdański i Starogard Gdański, gmina Dębica Kaszubska oraz gmina Słupsk; zgodnie z założeniami inicjatywy „Invest in Pomerania” partnerzy prowadzą wspólne działania promocyjne i wymieniają się informacjami nt. obsługiwanych inwestorów;

- zaktualizowanie i rozpowszechnienie z inicjatywy ARP cyklicznego **Raportu Stanu Sektora BSS** w Trójmieście; publikacje tematyczne zamieszczono także w raporcie Grafton Recruitment oraz kwartalnych wydaniach magazynu „Outsourcing&More”;
- prace realizowane przez GARG w ramach **aftercare dla inwestorów** – działania te są powiązane z koncepcją tworzenia centrum rozwiązywania sytuacji kryzysowych w relacji z podmiotami gospodarczymi (ang. *trouble shooting*);
- bieżącą współpracę z **Polską Agencją Inwestycji i Handlu** oraz innymi jednostkami.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

→ Gdańsk należy do czołówki polskich miast, które przy realizacji różnego rodzaju projektów opierają się na współpracy w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Wspólna realizacja przedsięwzięć oparta na podziale zadań i ryzyka między podmiotem publicznym a partnerem prywatnym umożliwia w szczególności podniesienie skali nakładów inwestycyjnych poprzez wykorzystanie środków sektora prywatnego oraz poprawę dostępu do usług publicznych i wzrostu standardu ich świadczenia. W zakresie działań mających na celu rozwój partnerstwa gospodarczego w szczególności w formule partnerstwa publiczno-prywatnego przygotowuje się koncepcje projektów partnerskich, a także analizy, opracowania i dokumentacje przetargowe, monitoruje proces realizacji projektów partnerskich, ich harmonogramu i zakresu rzeczowego, a także opracowuje i prowadzi projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w formule partnerskiej. Czołową jednostką odpowiedzialną za realizację ww. działań jest **Centrum Partnerstwa i Biznesu** funkcjonujące w strukturze Wydziału Polityki Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Realizacja projektów w modelu partnerstwa publiczno-prywatnego stanowi zazwyczaj proces długofalowy. W latach 2012–2017 prowadzono na różnych etapach zaawansowania kilkanaście projektów rozpatrywanych lub realizowanych jako projekty szeroko pojętego partnerstwa publiczno-prywatnego. Wymienić tu można projekty:

- **„Zagospodarowanie Targu Siennego i Targu Rakowego w Gdańsku”** – realizacja kolejnych etapów inwestycji budowy wielofunkcyjnego kompleksu urbanistycznego wraz z przebudową infrastruktury technicznej i drogowej wokół kompleksu oraz budową węzła integracyjnego; planowane zakończenie inwestycji w 2018 r.;
- **„Zagospodarowanie północnego cypla Wyspy Spichrzów w Gdańsku”** – przedsięwzięcie polegające na kompleksowym zagospodarowaniu i zabudowie nieruchomości na obszarze Wyspy Spichrzów w celu stworzenia reprezentatywnej zabudowy stanowiącej architektoniczno-funkcjonalną wizytówkę miasta; realizacja 8-letniej inwestycji obejmuje: budowę kompleksu mieszkalno-usługowego, odbudowę infrastruktury drogowej i sieciowej z wkomponowaniem obiektów zabytkowych, przebudowę mostu Stągiewnego w most zwodzony, budowę obrotowej kładki pieszej na Motławie, przebudowę Długiego Pobrzeża, a także rozbudowę mariny na południe od mostu Stągiewnego; zakończenie inwestycji jest planowane na 2023 r.; partner prywatny pozyskał pozwolenia na budowę I etapu części komercyjnej inwestycji, przebudowę mostu Stągiewnego, budowę obrotowej kładki pieszej na Motławie oraz przebudowę układów drogowych i rozpoczął w tym zakresie prace budowlane;

ryc. 14. Wyspa Spichrzów stanie się miejscem z ciekawą ofertą usługową oraz wyjątkowym klimatem łączącym nawiązania do historii z nową energią i jakością w przestrzeni centrum Gdańska; fot. materiały inwestora

- **„Zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście w Gdańsku”** – zakończono negocjacje z kandydatami i zaproszono ich do składania ofert; złożenie ofert i wybór partnera planowane jest na 2018 r., a rozpoczęcie inwestycji – do 2019 r.;
- **„Zaprojektowanie, sfinansowanie, wybudowanie i eksploatacja ogólnodostępnych parkingów kubaturowych w Gdańsku”** – w 2017 r. zakończono negocjacje; wybór koncesjonariusza i rozpoczęcie inwestycji planowane jest na 2018 r., natomiast jej zakończenie – na 2021 r.;
- **„Budowa wielofunkcyjnego obiektu sportowo-rekreacyjnego na Dolnym Wrzeszczu”** – w 2017 r. skończyły się negocjacje; termin składania ofert w postępowaniu upływa 29 czerwca 2018 r.; wybór partnera i rozpoczęcie inwestycji planowane są na 2018 r., a jej zakończenie – na 2020 lub 2021 r.

Kolejnym projektem przygotowywanym w formule PPP jest **Port Czystej Energii**. Będzie to zakład termicznego przekształcania odpadów, który w 2021 r. powstanie na terenie Zakładu Utylizacyjnego w Gdańsku. W fazie eksploatacji znajduje się natomiast projekt w zakresie kolumbariów na gdańskich cmentarzach komunalnych. Polegał on m.in. na zaprojektowaniu i wybudowaniu ścian z niszami do pochówków urnowych.

- ➔ Na rzecz inwestorów świadczone są również usługi opieki poinwestycyjnej. Rozwój i doskonalenie systemu **aftercare** jest procesem o charakterze ciągłym wpisanym w kompleksową działalność usługową wspierającą inwestorów. Jednocześnie w ramach projektu **„Invest in Pomerania 2020”** raz na kwartał odbywają się spotkania z dostawcami usług, sektorem Business Process Outsourcing (BPO) i Shared Services Centers (SSC), a także IT oraz badań i rozwoju (R&D). Organizowane są spotkania w poszczególnych gminach i powiatach, utrzymuje się kontakt ze zrzeszeniami i stowarzyszeniami branżowymi.

23 tys.

Dzięki m.in. działalności GARG oraz zespołu Invest in Pomerania w ostatnich latach w Trójmieście ulokowało się kilkadziesiąt projektów inwestycyjnych z sektora nowoczesnych usług dla biznesu, z czego zdecydowana większość – w Gdańsku. Szacuje się, że w 135 centrach BPO, SSC, IT, R&D w zlokalizowanych w Trójmieście obecnie zatrudnionych jest ok. 23 tys. osób.

Źródło: Dane GARG i Invest in Pomerania

Cel operacyjny VI.3. Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego.

- Włączenie kapitału wiedzy polskiej emigracji w rozwój Gdańska i obszaru metropolitalnego jest prowadzone przez zacieśnianie współpracy z Polonią z zagranicznych środowisk biznesowych. Inspirowanie się dobrymi praktykami wsparto następującymi działaniami:
 - **kontaktami międzynarodowymi na potrzeby rozwoju gospodarczego miasta** rozwijanymi przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu Operacyjnego, w tym w szczególności przez GARG, Invest in Pomerania oraz Wydział Promocji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miejskiego w Gdańsku; wsparcie to służy zarówno wzmocnieniu działalności gdańskich firm za granicą kraju, jak i pozyskiwaniu inwestorów zagranicznych do Gdańska; współpraca mająca na celu wymianę kontaktów i informacji jest prowadzona m.in. przez realizację projektu „**Pomorski Broker Eksportowy**”;
 - uzgodnieniami w sprawie realizowanych i planowanych **misji gospodarczych** do Doliny Krzemowej;
 - organizacją przy współpracy z **Dragon Era**, czyli pomorskim biurem z siedzibą w Pekinie, wizyty delegacji chińskiej w Gdańsku; w efekcie wizyty gospodarczej Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA podpisał porozumienie o współpracy z przedstawicielami chińskiego Portu Qingdao.
- Rozszerzanie systemu komunikacji i promocji gospodarczej, powiązane z promocją Gdańska na różnego rodzaju wydarzeniach, odzwierciedlają następujące działania:
 - rozwinięcie funkcjonalności **portalu VisitGdansk**, w tym uruchomienie zakładki **Gdańsk Convention** przeznaczonej dla organizatorów spotkań;
 - członkostwo w stowarzyszeniach **European Cities Marketing (ECM)** i **International Congress and Convention Association (ICCA)**, które w 2017 r. umożliwiło szeroką wymianę informacji i doświadczeń; stanowiło to ważny kanał promocji Gdańska;
 - zorganizowanie w Warszawie przy współpracy z **MICE Poland** spotkania dla branży turystyki biznesowej pod hasłem „Gdańsk zaprasza biznes”;
 - **Incoming Poland** – projekt, w ramach którego Gdańska Organizacja Turystyczna przygotowała warsztaty szkoleniowe dla branży turystyki biznesowej; przedsięwzięcie realizowane we współpracy z Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną;

- promocja wydarzeń biznesowych i możliwości współpracy przy wykorzystaniu comiesięcznego newslettera biznesowego;
- zorganizowanie wizyty delegacji z Nevady na czele z gubernatorem stanu Nevada;
- zorganizowanie promocyjnego wydarzenia gospodarczego w Oslo z udziałem firm z sektora ICT;
- zaplanowanie misji gospodarczej do Stanów Zjednoczonych i Kanady we wrześniu 2018 r.;
- zaplanowanie przewodnika dla cudzoziemców opisującego procedury formalne związane z pobytem i pracą w regionie.

ryc. 15. Wizyta delegacji gospodarczej ze Stanów Zjednoczonych na Pomorzu. Na zdjęciu ówczesny gubernator stanu Nevada – Brian Sandoval; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

- ➔ Jako efekt gospodarczego wykorzystania powiązań międzynarodowych korporacji związanych z miastem wskazać należy działalność firmy Schibsted, która przy współpracy GARG lobbowała na rzecz utworzenia w Gdańsku oddziału norweskiej AXCESS Group (podjęto wstępne plany otwarcia oddziału w Gdańsku).
- ➔ Promocja Gdańska i obszaru metropolitalnego jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej w 2017 r. znajdowała swój wyraz w wizytach studyjnych dziennikarzy, blogerów oraz touroperatorów, które przyczyniły się do promocji oferty turystycznej i biznesowej Gdańska poza granicami Polski. Formami promocji są także działania grupy roboczej **Voyager**, która na zamówienie ARP we współpracy z zespołem Invest in Pomerania zrealizowała badanie „**Pomorski rynek pracy w kontekście relokacji pracowniczej. Wyzwania i potencjały**”. Opracowanie miało na celu identyfikację najważniejszych czynników przyciągających na Pomorze wykwalifikowanych pracowników z kraju i zagranicy (głównie dla branży IT i SSC

w Trójmieście). Raport jest wstępem do planowanej kampanii marketingowo-informacyjnej mającej na celu zwiększenie atrakcyjności województwa pomorskiego wśród potencjalnych pracowników z innych regionów, a także wśród uczniów i studentów. Uzupełnieniem oferty pozwalającej na przyciąganie do Gdańska talentów były także targi pracy, w tym wydarzenie **IT Future 3**. Istotne znaczenie z punktu widzenia kształtowania atrakcyjnego wizerunku miasta miały ponadto projekty „**Światowa Stolica Bursztynu**” oraz „**Gdańsk. Tu rośnie nowe centrum Europy**”.

Na zainteresowanie wśród inwestorów poza twardymi czynnikami lokalizacji inwestycji wpływ mają również takie przesłanki, jak jakość życia, oferta kulturalna czy dobra marka. Pod tym kątem istotnym aspektem promocyjnym stała się nominacja Gdańska w międzynarodowym plebiscycie **European Best Destination 2017**. Gdańsk zajął w nim 3. miejsce, plasując się na podium tuż za portugalskim Porto i włoskim Mediolanem.

Źródło: www.europeanbestdestinations.com

ryc. 16. Metropolitalne Targi Pracy Pomorza 2017 to jedno z największych wydarzeń HR w północnej Polsce; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

- Działalność promocyjna kierowana do potencjalnych inwestorów była również realizowana przez udział w targach, konferencjach, wizytach zagranicznych na poziomie krajowym i zagranicznym. Wśród najważniejszych wydarzeń, w których uczestniczyły i były widoczne Gdańsk oraz obszar metropolitalny, wskazać należy targi biznesowe **IMEX Frankfurt**, **MIPIM w Cennes**, **ABSL** (Association of Business Service Leaders) oraz **Convене Wilno**. W spotkaniach B2B o podobnym charakterze uczestniczono w Amsterdamie i Gdańsku (krajowe spotkanie **TSS** – Touristik Service System). Ponadto gdańska oferta promocyjno-gospodarcza prezentowana była na targach **World Travel Fair** w Szanghaju, w połączeniu z misją gospodarczą województwa pomorskiego i premierą pierwszej chińskiej monografii Gdańska. Co więcej, okazją do rozwoju przemysłu spotkań oraz promocji oferty turystyczno-biznesowej było szereg innych wydarzeń: **infoShare**, **Ambermart**, **Amber Fest**, XVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, IX Zjazd Polskiego Towarzystwa Badania Bólu, spotkanie regionalnych biur Lufthansa City Center z Europy i Bliskiego Wschodu, spotkanie Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa (ELSA), Konferencja Euro26.

Konferencja infoShare odbywa się w Gdańsku od 2007 r. Co roku podczas konferencji poruszane są tematy biznesowo-marketingowe wiążące zagadnienia z zakresu innowacji, technologii, aktualnych trendów gospodarczych i rynkowych, nowych mediów, marketingu czy zarządzania. Wydarzenie odpowiada na potrzeby środowiska startupowego oraz sektora nowoczesnych usług dla biznesu BSS. Każda edycja infoShare jest większa niż poprzednia. Dotychczas w jej 11 edycjach wzięło udział ponad 5,5 tys. uczestników z Polski i zagranicy, 250 startupów, 133 speakerów i 180 wystawców.

Źródło: <https://infoshare.pl/infoshare2017>, https://nt.interia.pl/news-infoshare-2017-w-liczbach_nld,2402763

- Na potrzebę wsparcia sprzedaży pomorskich produktów i usług na rynkach zagranicznych odpowiada jeden z elementów projektu „**Pomorski Broker Eksportowy**” (z uwagi na kompleksowy charakter projekt został opisany również w raporcie dotyczącym Programu Operacyjnego Innowacyjność i Przedsiębiorczość w zakresie ekspansji międzynarodowej gdańskich firm i organizacji). W ramach inicjatywy opracowano m.in. koncepcję z zakresu funkcjonowania brokerów zagranicznych na Pomorzu oraz przeprowadzono wstępną identyfikację podmiotów, które mogłyby zostać wskazane do uczestnictwa w projekcie. Następnie zorganizowano spotkania z wytypowanymi potencjalnymi uczestnikami oraz podjęto uzgodnienia w zakresie dalszej realizacji projektu, w tym dotyczące procedur przetargowych. Zrealizowano działania z zakresu promocji, m.in. uruchomiono stronę internetową projektu.

ryc. 17. Z uwagi na kompleksowy charakter i wielkość dostępnych środków Pomorski Broker Eksportowy jest kluczowym przedsięwzięciem realizującym cel zwiększenia aktywności pomorskich firm z sektora MŚP na rynkach międzynarodowych; fot. www.facebook.com/pomorskiBrokerEkspartowy

KOMENTARZ KOORDYNATORA PROGRAMU OPERACYJNEGO

W ramach zwiększania atrakcyjności inwestycyjnej Gdańska realizowane są działania poprawiające skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów, zapewniające profesjonalną obsługę procesu inwestycyjnego oraz kształtujące wizerunek Gdańska jako miasta przyjaznego biznesowi. Rolą Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna jest usprawnienie realizacji poszczególnych działań przez wymianę doświadczeń i informacji zaangażowanych podmiotów oraz ukierunkowanie projektów, tak aby były one spójne i zgodne ze strategią Miasta.

Ze względu na wynikający z nadmorskiego położenia rozwój sektora morskiego, przemysłu i logistyki w Gdańsku kluczowe są obecnie inwestycje w tereny portowe. Konieczna

„Dynamiczny rozwój branży morskiej przekłada się na wzrost zapotrzebowania na utworzenie dodatkowej powierzchni zupełnie nowych terenów inwestycyjnych...”

jest ich dalsza aktywizacja przez budowę dróg dojazdowych, inwestycje w węzły komunikacyjne oraz uzbrajanie terenów. Dynamiczny rozwój branży morskiej przekłada się na wzrost zapotrzebowania na utworzenie dodatkowej powierzchni zupełnie nowych terenów inwestycyjnych, budowę parkingów buforowych i powierzchni biurowych oraz wzmacnianie mocy przeładunkowych portu.

Działania Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna skupiać się będą również m.in. na poprawie obsługi inwestycyjnej przez rozbudowę systemu informacji przestrzennej (w tym zwiększenie dostępu do aktualnych danych planistycznych oraz stanu infrastruktury i sieci instalacji wybranych terenów) oraz kontynuację działań dotyczących zachęt inwestycyjnych. W kolejnych latach będą rozbudowywane interaktywne narzędzia promocji i informacji oraz organizowane nowe wydarzenia biznesowe i wyjazdy na misje gospodarcze – w tym zakresie kontynuuje się program Broker Inwestycyjny oraz działania Gdańskiej Organizacji Turystycznej.

Dużym potencjałem cechują się nowe, dofinansowane z UE, narzędzia służące wsparciu w uzbrojeniu terenów inwestycyjnych, tworzeniu stref przemysłowych, budowie hal produkcyjnych, a także promocji inwestycyjnej – z dodatkowymi zachętami inwestycyjnymi realizowanymi w ramach projektu „Invest in Pomerania 2020”.

Alan Aleksandrowicz

Prezes Zarządu Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów.	VI.1.a. Liczba znaczących inwestycji zrealizowanych przez podmioty niepubliczne. <i>Źródło: Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego i Invest in Pomerania</i>	●	●	●	14	13	14
	VI.1.b. Udział spółek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gdańsku. [w %] <i>Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny</i>	2,34	2,41	2,47	2,48	2,50	2,48
	VI.1.c. Udział powierzchni uzbrojonych terenów inwestycyjnych w powierzchni terenów inwestycyjnych ogółem dostępnych w mieście pod inwestycje. <i>Źródło: Wydział Geodezji, Urząd Miejski w Gdańsku</i>	20%	27%	21%	35%	54%	63%
	VI.1.d. Liczba przedsiębiorstw korzystających ze zwolnień z podatku od nieruchomości. <i>Źródło: Wydział Budżetu Miasta i Podatków, Urząd Miejski w Gdańsku</i>	8	14	14	16	16	17

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel VI.2. Najważniejsze standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym.	VI.2.a. Wysokość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach [mln zł]. <i>Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny</i>	3 012,2	3 037,9	3 950,4	4 405,5	3 783,8	3 894,8
	VI.2.b. Liczba pomyślnie rozwiązanych problemów w stosunku do liczby zgłoszonych interwencji w ramach centrum <i>trouble shooting</i> . <i>Źródło: Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego</i>	●	●	●	130	150	170
	VI.2.c. Liczba przygotowywanych przez miasto projektów w ramach partnerstwa publiczno-privatnego. <i>Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.</i>	5	5	6	5	6	6
	VI.2.d. Liczba zakończonych inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-privatnego. <i>Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.</i>	●	●	●	●	1	1
	VI.2.e. Wartość projektów realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-privatnego [mln zł netto]. <i>Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.</i>	767,3	774,3	774,3	1 173,3	1 173,3	1 173,3

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel VI.3. Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego.	VI.3.a. Liczba konferencji i kongresów krajowych. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna, Międzynarodowe Targi Gdańskie.</i>	1271	2054	938	1477	1409	1 569
	VI.3.b. Liczba międzynarodowych konferencji i kongresów. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna, Międzynarodowe Targi Gdańskie.</i>	107	393	120	226	207	268
	VI.3.c. Liczba targów i imprez wystawienniczych krajowych. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna i Międzynarodowe Targi Gdańskie.</i>	15	36	36	53	91	44
	VI.3.d. Liczba międzynarodowych targów i imprez wystawienniczych. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna i Międzynarodowe Targi Gdańskie.</i>	6	7	7	15	13	6

● brak danych lub zjawisko nie występowało

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

Zespół ds. Koordynacji i Ewaluacji

Programów Operacyjnych:

Katarzyna Drozd-Wiśniewska

Marcin Hrynkiewicz

Żaneta Kucharska

Michał Miguła

Robert Wójcik

Jacek Zabłotny

Bożena Żmijewska

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

www.gdansk.pl/strategia

Gdańsk 2018

Dokument „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” przyjęty został
Uchwałą nr XVII / 514 / 15 Rady Miasta Gdańska
z dnia 17 grudnia 2015 roku